

נק שלו ואת עצמו מזרקורי יקשורת. בבנק לאומי הסיר מעליו ארנסט ז חלק מן האחריות, והעבירה ררכי איינהורן, שהיה למנהל כללי

יו"ר ריינר במאבק עקשני

ל הבנק, ארנסט יפת מסתפק וארים יו"ר מועצת-המנהלים ומנהל לי ראשי.

איינהורן (53) בא לארץ ב-1944, נד כלל השנים בבנק לאומי. עד גנים האחרונות הוא התמחה בנייהול ערכת העניפה של בליל בחורל.

המאבק על הדירוג והמקום

היריחון הבריטי זה בנקר הציג את בנק לאומי במקום ה-83 בין הבנקים בעולם ב-1982, לעומת המקום ה-95 ב-1981.

בנק הפועלים הוצב במקום ה-90, לעומת המקום ה-105, שתפס ב-1981. כתב-העת האמריקאי פורבס, המפרסם את רשימת 100 החברות הגדולות בעולם מחוץ לארצות-הברית, הציב את בנק הפועלים במקום ה-65, בנק לאומי על פי הרשימה של הפורבס, ניצב במקום ה-77.

על פי רשימת 500 הבנקים הגדולים בעולם שפרסם הירחון הבריטי יורומאני (ראה גלופה) ניצב בנק לאומי במקום ה-84 בדירוג הבנקים לפי נכסים, ואילו בנק הפועלים ניצב על-פי דירוג זה במקום ה-87.

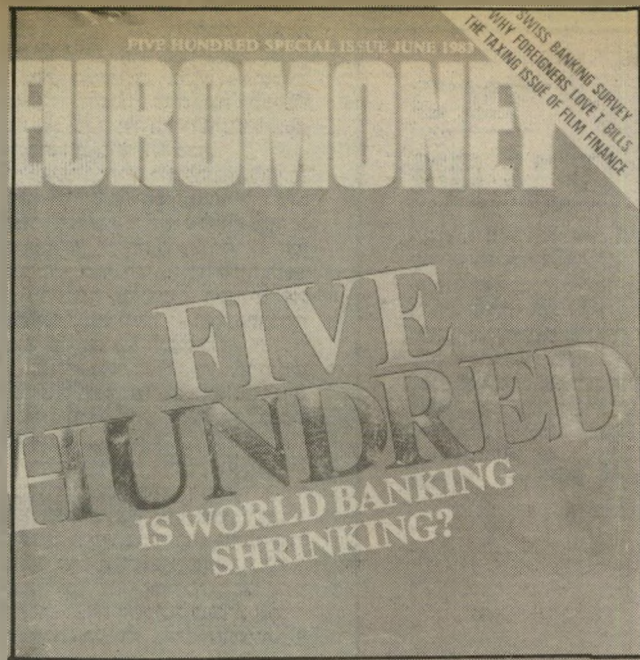
על-פי דירוג אחר, העורך לפי רווח וקי, תפס בנק הפועלים ב-1982 את המקום ה-50 בדירוג העולמי, ואילו בנק לאומי ניצב במקום ה-81.

לפי ביזנסוויק האמריקאי, בנק הפועלים הוא הבנק הגדול ביותר במזרח התיכון, ואילו בנק לאומי מפגז אחריו כמעט. לפי אמריקן בנקר ניצב בנק לאומי במקום ה-77 בעולם בדירוג לפי נכסים, ואילו בנק הפועלים נמצא לפי דירוג זה במקום ה-83.

* דולארים מול שקלים

היריחונים האלה מתפרסמים בניסיונות הכלכליים החשובים שנעולם. בשני הבנקים הישראליים הגדולים מייחסים להם חשיבות רבה. הדירוג הגבוה שמשגיגים הבנקים הישראליים ברישימת 100 הבנקים הגדולים שנעולם, פותח לפנינו דלתות רבות כמעדיים עם בנקים ועם קבוצות בעלי-הון בחורל.

שני הבנקים הישראליים תפסו להם מקום מכובד בצמרת הבנקאות

שער הירחון המדרג הישראליים טיפסו לצמרת

לעוד השיקלי, כאשר שערו של הדולר אינו ריאלי, בעוד שבנק הפועלים נהנה מכך.

קטנים

אך הישוב זה אינו מביא בחשבון את הירידה בערכו של הדולר עצמו, אם מביאים בחשבון גם ירידה זאת, המפרשים אינם כה רזמאטיים, בבנק הפועלים גם מצביעים על כך, שהרכב הנכסים של שני הבנקים אינו שונה כל-יך כפי שטוענים אנשי בנק לאומי.

אך גם הבדלים קטנים בהרכב יכולים להיות משמעותיים. להרכב ההון של הבנקים יש משמעות החורגת מעבר לתחרות שהם מנהלים ביניהם בדירוגים של העיתונים השונים, אם אומנם יש בבנק לאומי מישקל מיוחד למט"ח, הוא יהיה מעוניין ללחץ למען מדיניות פחותים מהירה יותר של השקל לעומת המטבעות הזרים, בעוד שלבנק הפועלים לא היה עניין מיוחד בכך.

העולמית, והם מתקדמים בהדרגה בדירוגים השונים.

בבנק הפועלים התגייס להצביע כנאוהו על ההתקדמות המהירה של הבנק בדירוגים, אך גם בנק לאומי מתקדם יפה בדירוגים האלה.

בבנק לאומי מצביעים על כך שבחישובים הערכים עלידי הביטחונים השונים יש הטיה גדולה לטובת בנק הפועלים. הטייה שמקורה במדיניות הפחותים של ממשלת ישראל, ובהרכב ההון של שני הבנקים, בעוד שמרכיב המט"ח כמאוזן של

בנק לאומי מגיע לשני-שליש בערך, אצל בנק הפועלים שני-שלישים מדהון צמודים למדד בצורת שנות. מדיניות הפחותים של ממשלת ישראל גרמה לכך, עד למהפך פחות ה-7.5% של אמצע אוגוסט, שיש העדפה גדולה להצמדה למדד על-פני הצמדה לדולר.

כך, למשל, עלה הדולר מסוף 1970 ועד לסוף 1982 פי 96, בעוד שהמדד עלה פי 208. בין דצמבר 1982 ובין יולי 1983 עלה הדולר כ-41.2% בעוד שהמדד עלה כ-53.3%.

מכאן, שנכסי בנק לאומי ומאזנו סובלים מן התרגום של הערך הדולרי

יו"ר מועצת-המנהלים של בנק הפועלים הוא אפרים ריינר (59), שמילא תפקידים רבים בחברת העובדים.

בקנה-מידה בינלאומי

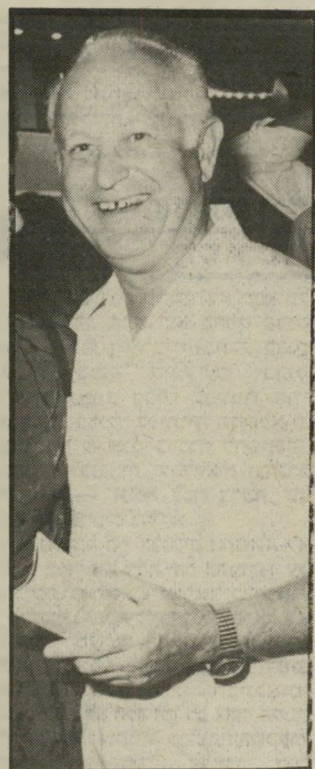
המאבק העקשני שמנהלים בנק לאומי ובנק הפועלים במשך יותר מתריסר שנים, היה ללא ספק אחד הגורמים לגידולם המהיר. גידול מהיר זה הפך אותם למעצמות פינאנ-סיות אדירות בקנה מידה בינלאומי, שלעיתים רומה שהן קצת גדולות על מימדיה של מדינת ישראל.

וזאת אפשר להרגים בעזרת המי-ספרים הבאים:

ב-1971 היה היקף המאזן של בנק לאומי 42% מן התוצר הלאומי של מדינת ישראל. היקף המאזן של בנק הפועלים באותה שנה היה 31% מן התוצר. ב-1982 היווה המאזן של בליל - 23.4 מיליארד דולר - 146% מהתוצר הלאומי של המדינה, בעוד שהמאזן של בנק הפועלים - 22.3 מיליארד דולר - היווה 139% מהתוצר הלאומי של מדינת ישראל.

כלומר: גם ארנסט יפת וגם גיורא גזית, כל אחד מהם לחוד, שולט על מערכת פינאנסית גדולה יותר מן המערכת שעליה חולש שריהאוצר של מדינת-ישראל.

שלמה פרנקל

נגיד לשעבר זנבר כפרי בשל

ממליך ספיר הפטרון טיפח צעירים

תמרורים

נת מנה **◆** למפקד המיכללה לביטחון לאומי, תת-אלוף אביעזר יערי, יליד מרחביה (53), קצין מודר עין ותיק, ובנו של מנהיג מפ"ם מאיר יערי, שהיה בשעתו קצין בצבא ה אוטרו-הונגרי של הקיסר פרנץ-יוזף.

נחוג **◆** יום הולדתו ה-46 של ח"כ המערך רפאל אדרי, יליד מארוקו, הנשוי ליוצאת דנמרק. עלה מראשות המועצה כחצור הגלילית לניהול חברת סיכון עובדים ההסתדרותית, לבית בהרצליה-פיתוח ולחברות כנסת. הוצב עלידי המערך, בבחירות 1981, כתשובה לשר השיכון והכינוי הליכודי דויד לוי, גם הוא יליד מארוקו ובן 46.

נחוג **◆** יום הולדתו ה-60 של הפרופסור לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית, שמואל נח אייזנשטט, תלמיד-דוכב של מרטין בוכר, שזינק אל הפרופסורה בגיל 28. התן פרס ישראל ומחברם של 20 ספרים, בין השאר ביורוקרטיה וביורוקרטיז-ציה.

נחוג **◆** יום הולדתו ה-61 של פרופסור עזרה זוהר, ממנהלי בית-החולים תל-השומר, יליד אוסטריה, חניך מישמרה-עמק. בגיל 14, כאשר התנדב לעבוד בפלחה, בלע מדי יום, טרם יציאתו לשרה, שתי כפות מלח ואו, כאשר היה צמא, ונמנע משיה כרי להתחשל. זה האיש שהביא את הישועה לחיילי צה"ל הצמאים, כאשר בעת שירותו כסגן-אלוף בחיל-הרפואה ניתץ את המיתוס של משמעת-המים, שי אסרה את השתייה על חיילים בעת מסעות. יתרה מזאת, הוא הכריח חיילים בתעסקיה, באימונים ובמסעות להרבות בשתייה ככל האפשר. זוהר, העומד על כך ששמו הפטיצי איננו בה"א בסופו (לא באל"ף), עסק גם בנושאים לא רפואיים: אחרי מילחמת יום-הכיפורים תבע, בספרו בצבת המישטר, את שניו פני החברה בישראל, הפך איש גוש-אמונים. נשט אותו, רץ לכנסת העשירית בראש רשימת עצמאות, אך לא הצליח לעבור את אחוז החסימה.

נפט **◆** מההקדלב, בגיל 71, בסיאטל, במדינת וושינגטון שבארץ צות-הברית, הסטור הנרי מרטין (ספנס") ג'קסון. נץ דמוקראטי קשוח, שזינק בגיל 27 ממישרת פרקליט מחוז נידה - שבה התפרסם בריפתו אחר אירגון אנטי-שמיים אמרי-קניים, חולצות הכסף - לקריירה פרלמנטרית מזהירה בושינגטון. שנות הקריירה שלו כללו: שש קדנציות כחבר קונגרס ושש כסנאטור. ג'קסון, בנם של מהגרים נורווגיים, שזכה בכינוי סקופ בשל זעקת-המכירה היומית שלו כאשר מכר, כימי נעוריו, עיתונים לקיומו, לקח את הקריירה שלו כליכך כריצנות. עד שהעדי ביום נישואיו, עד גיל 50 לא היה לי זמן להתחתן! הקשר הישראלי של ג'קסון: תמיכה כמעט בלתי-מסוייגת במישלוחי נשק לישראל והעברת תיקון ג'קסון, שהייתה את שיפור יחסי הסחר בין ארצות-הברית וברית-המועצות כפתיחת-שערי ההגירה לפני יהודים.

נפט **◆** בתל-אביב, בגיל 83, יחזקאל סטימצקי, שסדבר במפיצי עיתונים ומוכרי-ספרים בארץ, שעלה ארצה אחר שיתוף פעולה עם זאב ז'בוטינסקי בהוצאת אחד האטלסים העבריים הראשונים, פרש רשת חנויות ספרים ברחבי הארץ, ובשנות הארבעים של המאה גם במרחב כולו: היו לו סניפים בכיירות, ברמשק, בנגרדא, בקאהיר ובאלכסנדריה. לאחרונה שב להדרות כאשר הפייע כעד בוועדת-החקירה לעניין רצח חיים ארלוזורוב. נפט **◆** בלונדון, בגיל 86, סיר פרנסיס אוונס, האיש שעזמו פתחו הבריטים את יחסיהם עם מדינת ישראל, שממנה הסתייגו מאז יציאתם את הארץ במאי 1948, ובמיוחד מאז הפיל חילה-אוויר הישראלי חמישה מטוסי קרב-בריטיים בסתיו 1948. אוונס היה ב-1951 הצייר הראשון של

* משך הכהונה בקונגרס האמ-ריקאי היא שנתיים; בסנאט - שש